

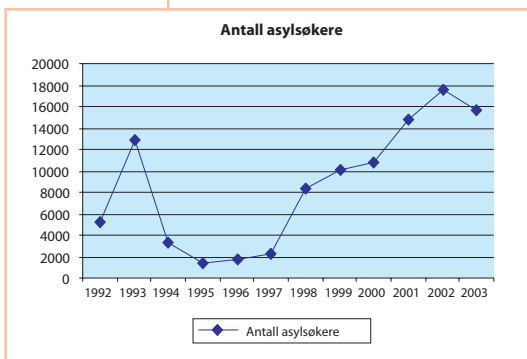
Samarbeidsregjeringens flyktning- og innvandrings- politikk

1. august 2004

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

I Norge er innvandringen regulert og kontrollert. Innvandringens omfang og karakter må styres for å sikre en stabil økonomisk og sosial utvikling. Regulering av innvandringen utformes i samsvar med internasjonale forpliktelser, behovet for rekruttering av utenlandsk arbeidskraft og tilrettelegging for kultur- og kunnskapsutveksling.

I 2003 kom det 15 600 asylsøkere til Norge. Dette er en nedgang på 11 prosent i forhold til i 2002, da det kom 17 480 asylsøkere. Nedgangen har fortsatt i 2004.

For å bevare oppslutningen om asylinstituttet, ønsker Regjeringen å redusere antallet grunnløse søknader. Av de sakene som ble behandlet i

fjor, ble 71 prosent avslått eller henvist til andre land. Dette er en nedgang på nesten 9 prosent sammenlignet med 2002.

Regjeringen har:

- igangsatt informasjonstiltak i utlandet
- differensiert saksbehandlingen
- benyttet egne mottak for asylsøkere med antatt grunnløse asylsøknader
- innført tilbud om frivillig retur
- redusert pengestøtten for dem som har fått avslag på asylsøknaden
- innført hurtigprosedyre
- innskrenket tilbudet om plass i mottak for personer med endelig avslag på asylsøknaden
- innført aldersundersøkelse av asylsøkere som hevder de er under 18 år

Kommunal- og regionalminister
Erna Solberg

Regjeringen har

tatt initiativ til informasjon i utenlandske medier

Regjeringen har satt i verk informasjonstiltak overfor flere land, blant annet Russland, Ukraina, Bulgaria, Bosnia, samt Serbia og Montenegro (herunder Kosovo).

Informasjonstiltakene er rettet mot potensielle asylsøkere uten beskyttelsesbehov. Hensikten er å gi informasjon om de reelle mulighetene for å få asyl, samt informere om muligheter for å få jobb og arbeidstillatelse i Norge. Tabellen under viser utviklingen i antall asylsøkere fra ovennevnte land.

	2002	2003	2004 (1.halvår)
Russland	1 718	1 893	465
Ukraina	772	92	27
Bulgaria	359	110	13
Bosnia	810	657	67
Serbia og Montenegro	2 460	2 180	398

Kilde: UDI

De siste par årene har det også vært en markert nedgang i antall personer med antatt grunnløse asylsøknader. I 2001 utgjorde andelen antatt åpenbart grunnløse asylsøkere nær 40 prosent, mens andelen lå på under 7 prosent i 2003.

Regjeringen vil

redusere saksbehandlingstiden i alle ledd

Det er et mål for Regjeringen å redusere saksbehandlingstidene i alle ledd i utlendingsforvaltningen, både hos politiet, Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE). Spesielt gjelder dette for behandlingen av antatt grunnløse asylsøknader. Staten sparer mye på at behandlingstiden blir kortere.

Fra 1. januar 2004 innførte Regjeringen en såkalt 48-timersprosedyre for grunnløse asylsaker. Denne innebærer at personer fra land vi betrakter som trygge, får sin sak ferdigbehandlet innen 48 timer etter at søknaden er registrert hos politiet, samtidig som rettssikkerheten ivaretas. Gjennomsnittlig behandlingstid for disse sakene i juni i 2004 er 30 timer.

Regjeringen vurderer i tillegg en ordning med tidlig gjennomgang av alle asylsøknader. En slik ordning vil kunne medføre raskere behandling av flere grunnløse asylsøknader.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i asylsaker i UDI har sunket betraktelig fra 240 dager i august til 140 dager i desember 2003. Dette er resultatet av bevisst satsingsarbeid, og utviklingen forventes å forsette ytterligere i 2004.

Regjeringen ønsker

differensierte mottak

Regjeringen ønsker et differensiert mottakssystem der det skilles mellom asylsøkere med antatt begrunnede søknader og asylsøkere med antatt grunnløse søknader.

Asylsøkere med antatt grunnløse søknader tilbys plass i transittmottak til det er klart om de må forlate Norge. Andre asylsøkere flyttes til ordinære mottak. Tilbudet i transittmottakene er enklere enn det som tilbys i de ordinære mottakene.

Enslige mindreårige asylsøkere får tilbud om plass i egne avdelinger eller asylmottak. I de ordinære mottakene og avdelingene for enslige mindreårige tilbys aktivitets- og informasjonsprogram m.m. tilpasset de gruppene som til enhver tid befinner seg på mottaket.

Voksne personer med endelig avslag som ikke reiser frivillig, mister tilbudet om mottaksplass. Av hensyn til barna, får barnefamilier og enslige mindreårige asylsøkere fortsatt tilbud om mottaksplass etter endelig avslag. Barnefamilienes voksne medlemmer får reduserte ytelser. Også disse personene forventes å forlate riket.

Regjeringen ønsker

rask retur av asylsøkere med avslag

Regjeringen arbeider aktivt for å få returnert personer som ikke har lovlig opphold i Norge. I utgangspunktet ønsker man å motivere til frivillig retur, og den Internasjonale organisasjon for Migrasjon (IOM) bistår personer som ønsker å reise hjem med å organisere hjemreisen.

Regjeringen arbeider også aktivt for å inngå tilbaketakelsesavtaler med en rekke land. Formålet er å lette politiets uttransportering i de tilfeller der søkerne selv ikke ønsker å medvirke til hjemreisen.

Regjeringen har

skjerpet underholdskravet ved familiegjenforening

Underholdskravet innebærer at søker og den man gjenforenes med, totalt må ha en inntekt tilsvarende lønnstrinn 1 i Statens lønnsregulativ, per mai 2004 kr 167 500.

Regjeringen har gjeninnført underholdskrav ved familiegjenforening for nærmeste familie der herboende har søkt asyl og fått opphold på humanitært grunnlag. Underholdskravet gjelder frem til den som bor i Norge har fått bosettingstillatelse, som normalt er etter 3 år. Ved familiegjenforening for nærmeste familie til en som har fått innvilget asyl, er det imidlertid ikke noe underholdskrav.

Fra 1. november 2003 ble det innført krav om underhold ved familiegjenforening med ektefelle eller samboer der én av partene er under 23 år. Dette underholdskravet gjelder også

for norske statsborgere, men ikke for personer som har fått innvilget asyl.

Regjeringen vurderer å innskjerpe reglene ytterligere ved å innføre et generelt underholds krav. Det tas sikte på å sende forslag om dette på høring i løpet av 2004.

Regjeringen har

fjernet norskopplæringen for asylsøkere

Tidligere fikk asylsøkere tilbud om norskopplæring i mottak. Fordi mange asylsøkere får avslag på asylsøknaden, og for å konsentrere ressursene i forhold til dem som skal bli i Norge, vedtok Stortinget at norskundervisningen først skal starte når det er innvilget oppholdstillatelse. Som kompensasjon for bortfallet av norskundervisningen, er det bevilget midler til aktiviteter i mottak. Asylsøkere under 18 år får imidlertid fortsatt tilbud om norskopplæring.

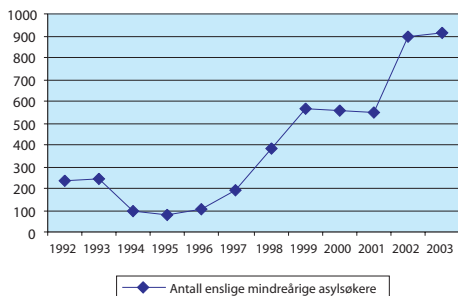
Regjeringen har

innført aldersundersøkelse av asylsøkere som oppgir å være under 18 år

Antallet enslige mindreårige asylsøkere er tidoblet fra midten av 1990-tallet og frem til i dag. I 2003 oppga 916 asylsøkere å være mindreårige. Nærmere 80 prosent av de enslige mindreårige oppga å være mellom 16 og 18 år.

Noen asylsøkere oppgir uriktig alder for å kunne nyte godt av de særordninger som gjelder for enslige mindreårige. Det er satt i gang aldersundersøkelser for å fastslå at de som

Antall enslige mindreårige asylsøkere

oppgir å være mindreårige, faktisk er det. Aldersundersøkelsen gjennomføres ved at det tas røntgen av håndledd og eventuelt også tannundersøkelse.

Aldersundersøkelsen er frivillig, men hvis søker ikke samtykker til aldersundersøkelsen, vil dette kunne få betydning for vurderingen av søkers troverdighet i forhold

til søknaden om asyl. Det legges stor vekt på rettssikkerhet, og tvil om alder skal komme søkeren til gode. Rundt 500 av søkerne som kom i 2003, og oppga å være under 18 år, ble alderstestet. Resultatene viser at rundt 80 prosent av de som ble testet var over 18 år.

Regjeringen ønsker

å gi beskyttelse til flyktninger

Personer som søker asyl i Norge vil få søknaden sin vurdert i forhold til om de har et fremtidig beskyttelsesbehov. De som ikke fyller vilkårene for å få asyl, skal få søknaden sin vurdert i forhold til reglene om opphold på humanitært grunnlag, inkludert "sterke menneskelige hensyn".

I 2003 ble 600, eller ca. 5 prosent av asylsøknadene som ble behandlet, innvilget asyl. Aldri tidligere har så mange fått asyl i Norge i løpet av ett år. I 2003 ble det gitt opphold til 55 kvinner på grunnlag av kjønnbasert forfølgelse.

Regjeringen ønsker

fortsatt å motta overføringsflyktninger

I samarbeid med FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) tar Norge imot et visst antall flyktninger som har søkt tilflukt i et annet land. Dette er hovedsakelig flyktninger som står i fare for å bli sendt tilbake til en farefull situasjon i hjemlandet eller som er i fare i det første tilfluktslandet. I 2003 ble 1149 flyktninger tatt ut som overføringsflyktninger til Norge.

I perioden 2004-2006 er den samlede kvoten for overføringsflyktninger 2250, dvs. 750 per år i snitt. Det høye antallet asylsøkere til Norge og det store antallet som venter på bosetting, er årsaken til at kvoten nå er redusert.

Regjeringen ønsker

å beskytte ofre for vold og trakassering

For bedre å verne personer som er utsatt for vold og trakassering av utlendinger i Norge, er det nå et tettere samarbeid mellom UDI og politiet i slike saker. UDI prioriterer utlendingssaker som kan være av betydning for trusselutsatte. På denne måten vil utlendinger som ikke har oppholdsgrunnlag, raskt kunne uttransporteres. Dette vil kunne virke beskyttende overfor dem som er utsatt for vold eller trakassering.

Regjeringen har innført strengere utvisningsregler på grunnlag av straffbare handlinger. Innskjerpingen innebærer blant annet at en utlending som er dømt for brudd på et besøksforbud, vil kunne utvises. Utlendinger som representerer en trussel overfor andre, skal ikke gis mulighet for å utsette utreisen.

Regjeringen har

gitt politiet rett til å bruke utlendingsregisteret

Regjeringen har gitt politiet mulighet til å bruke utlendingsregisteret som inneholder fingeravtrykk av alle asylsøkere, i forbindelse med etterforskning av én eller flere handlinger som kan føre til høyere straff enn fengsel i 6 måneder.

Dette er blant annet viktig for å kunne bekjempe organisert internasjonal kriminalitet. Fingeravtrykkene slettes normalt fra registeret når en søker får innvilget asyl eller oppholdstillatelse.

Regjeringen ønsker

tett internasjonalt samarbeid

Internasjonalt samarbeid er avgjørende for å nå målene som er satt for flyktning- og innvandringspolitikken. Norges deltakelse i Schengen-samarbeidet bidrar til å forebygge og begrense ulovlig innvandring og sikre retur av personer som ikke lenger har lovlig opphold.

Norge har sluttet seg til Dublin-regelverket som blant annet skal sikre at bare ett land behandler en asylsøknad. Dette skal bidra til en mer effektiv saksbehandling i saker der det viser seg at en asylsøker tidligere har søkt asyl i et annet land. Norge deltar også i det europeiske fingeravtrykks-samarbeidet, Eurodac, som gjør det enklere å finne ut om en person som søker asyl i Norge, allerede har søkt asyl i et annet land.

Regjeringen ønsker

ny utlendingslov

Regjeringen oppnevnte i desember 2001 et utvalg for å gjennomgå utlendingsloven. Nye internasjonale forpliktelser, økende mobilitet over landegrensene og en økning i andelen av befolkningen med innvandrerbakgrunn er faktorer som gjør det nødvendig å se på hvordan utlendingsloven skal fungere i dagens samfunn. Lovutvalget skal etter planen legge frem sin NOU i oktober 2004. Mer informasjon om lovutvalget finner du her: www.dep.no/krd/utlendingslov

Regjeringen vil

ha fokus på enslige mindreårige asylsøkere

Målsettingen er å gi enslige mindreårige asylsøkere en rask behandling av søknadene uten at dette kommer i konflikt med grundig saksbehandling. Klargjøring av identitet og alder og lokalisering av omsorgspersoner utenfor Norge har vist seg å være tidkrevende. Saksbehandlingstiden har derfor blitt lengre i de sakene der det er nødvendig med en slik klargjøring.

Enslige mindreårige asylsøkere plasseres i egne avdelinger tilknyttet ordinære mottak eller i egne mottak. Det gis ekstra ressurser til nødvendige omsorgstiltak for disse ungdommene. Det er etablert et eget mottak for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år og et transittmottak for enslige mindreårige asylsøkere i aldersgruppen 15-18 år.

Det er et mål å gi tilstrekkelig omsorg og trygghet under opphold i mottak, samt å sørge for rask og god bosetting i en kommune. Enslige mindreårige som har slekt i Norge, blir forsøkt bosatt nær eller hos disse slektningene. Enslige min-

dreårige er omtalt i Regjeringens handlingsplan for å øke deltagelsen i samfunnet for barn og unge med innvandrerbakgrunn.

Handlingsplanen finner du her:

www.dep.no/archive/krdvedlegg/01/12/handl005.pdf

Regjeringen ønsker

at flyktninger skal få muligheten til å vende tilbake

Tilbakevending til hjemlandet under trygge og verdige forhold er ifølge UNHCR den beste løsningen på en flyktningssituasjon. Dette er også Regjeringens syn. Det gis derfor både individuell støtte på kr 15 000 per person og betalt hjemreise.

Det gis også støtte til tilbakevendingsprosjekter som legger til rette for at flyktninger skal kunne etablere seg på nytt i hjemlandet, når det er mulig. INCOR-prosjektet til Flyktningerådet er et slikt tilbakevendingsprosjekt. Mer informasjon om INCOR-prosjektet finner du her:

www.nrc.no/NRC/FR/frames/Incor.htm

Regjeringen ønsker

fleksible regler for arbeidsinnvandring

Regelverket for arbeidsinnvandring skal legge til rette for at arbeidsgivere kan rekruttere arbeidskraft fra utlandet når det ikke er mulig å finne arbeidskraft innenlands eller innen EØS-området.

Regjeringen har satt i verk en rekke forskriftsendringer med sikte på å forenkle saksbehandlingen og myke opp regelverket når det gjelder arbeidstillatelse til spesialister og sesongarbeidere. Sesongarbeidstillatelser for borgere utenfor EØS-området er utvidet fra 3 til 6 måneders varighet.

Utlendingsforskriften er endret slik at arbeidsgiver kan søke om tillatelse på vegne av arbeidstaker. Fra 1. mai 2004 har nye EØS-borgere fått utvidet adgang til det norske arbeidsmarkedet. Det er imidlertid innført overgangsregler som begrenser adgangen noe i forhold til de vanlige EØS-reglene. Det innebærer at arbeidstakere fra de nye EØS-landene må ha fått fulltidsarbeid med norske lønns- og arbeidsforhold.

For mer informasjon om EU-utvidelsen og arbeidsinnvandring se: <http://www.dep.no/krd/norsk/eu>

Regjeringen ønsker

en effektiv og brukerorientert forvaltning

Regjeringen ønsker en åpen og velfungerende utlendingsforvaltning som publikum har tillit til. Det er utarbeidet en servicestrategi for utlendingsforvaltningen for perioden 2002 til 2005. Utlendingsdirektoratets sentralbordtjeneste er styrket for å øke tilgjengeligheten. Utlendingsnemnda har etablert en åpen praksisbase på sin nettside www.une.no, der anonymiserte vedtak er tilgjengelige. Regjeringen ønsker å iverksette ytterligere tiltak for å forbedre brukerservicen i utlendingsforvaltningen og redusere saksbehandlingstiden.

Tall fra utlendingsforvaltningen	2001	2002	2003	2004 (pr.1. halvår 2004)
Ankomster asylsøkere	14 782	17 480	15 613	3 918
Ankomster enslige mindreårige asylsøkere	545	894	916	208
Overføringsflyktninger innvilget	1 269	1 355	1 149	507
Asyl innvilget	296	342	609	205
Opphold på humanitært grunnlag	4 301	3 284	3 180	982
Personer i mottak	13 700	16 400	17 000	14 261
Bosatte i en kommune *	5 658	4 650	5 250	2 186
Tilbakevendte	1 001	87	55	62
Returer med IOM	(nytt i 2002)	957	1 455	518
Uttransporteringer med politiet	5 100	7 108	6 945	2 971

* Uten familiegjenforente

Kilde: UDI og Politiets utlendingsenhet

For mer informasjon:

www.innvandring.no

www.innvandringsnytt.no

www.udi.no

www.une.no

Flere brosjyrer kan bestilles fra:

Kommunal- og regionaldepartementet

Innvandringsavdelingen

Postboks 8112 Dep, 0032 Oslo

Telefon sentralbord, Regjeringskvartalet: 22 24 90 90

Telefon Innvandringsavdelingens forværelse: 22 24 71 71

Telefaks: 22 24 95 48

E-post: postmottak@krd.dep.no

Design & produksjon:

www.kursiv.no

Opplag: 5000

ISBN: 82-7582-023-5